

1. PREDLOG SKLEPA

Zadeva: Predlog sklepa o podaji pobude za razglasitev Starega gradu v Vipavi za kulturni spomenik državnega pomena

Občinski svet Občine Vipava je na svoji ____ redni seji dne _____ obravnaval predlog za podajo pobude za razglasitev enote kulturne dediščine Vipava – Stari grad (EŠD 7470) za kulturni spomenik državnega pomena in sprejel naslednji

SKLEP

1.

Občinski svet Občine Vipava podpira prizadevanja za ustrezno ovrednotenje, varovanje in ohranjanje Starega gradu v Vipavi ter daje pobudo Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije za razglasitev enote kulturne dediščine Vipava – Stari grad (EŠD 7470) za kulturni spomenik državnega pomena.

2.

Občinski svet Občine Vipava predlaga Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije, da pobudo strokovno prouči ter v skladu z določbami Zakona o varstvu kulturne dediščine opravi strokovno vrednotenje in presojo, ali Stari grad v Vipavi izpolnjuje pogoje za razglasitev za kulturni spomenik državnega pomena.

V primeru pozitivne strokovne presoje se Zavodu predlaga, da v okviru svojih zakonskih pristojnosti pripravi predlog za razglasitev in nadaljuje postopek v skladu z Zakonom o varstvu kulturne dediščine.

3.

Župana in Občinsko upravo Občine Vipava se zadalži, da ta sklep skupaj z obrazložitvijo posredujeta Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije in z Zavodom sodelujeta pri morebitnih nadaljnjih postopkih.

4.

Ta sklep začne veljati z dnem sprejema.

2. OBRAZLOŽITEV

Razlogi za obravnavo

Stari grad nad Vipavo predstavlja eno najpomembnejših in najprepoznavnejših sestavin kulturne dediščine Vipave. Zaradi svoje lege na vzpetini neposredno nad naseljem predstavlja izrazito prostorsko in krajinsko dominantno ter je neločljivo povezan z zgodovinsko podobo in identiteto Vipave.

Gre za območje z dolgo zgodovinsko kontinuiteto in pomembnimi ohranjenimi sledmi preteklih obdobij. Stari grad ima zgodovinsko, arhitekturno, arheološko, prostorsko in krajinsko vrednost, njegov pomen pa je treba presoati tudi v širšem kontekstu razvoja Vipavske doline in prostora na stičišču različnih zgodovinskih, prometnih in kulturnih vplivov.

Enota je vpisana v register kulturne dediščine pod imenom Vipava – Stari grad, EŠD 7470.

Glede na pomen Starega gradu se ocenjuje, da je smiselno preveriti, ali njegove dediščinske vrednote presegajo lokalni pomen in ali izpolnjujejo merila za razglasitev za kulturni spomenik državnega pomena.

Namen predlaganega sklepa zato ni vnaprej ugotoviti, da Stari grad izpolnjuje pogoje za takšno razglasitev, saj je strokovno vrednotenje v pristojnosti Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Namen je, da Občinski svet Občine Vipava kot predstavniški organ lokalne skupnosti formalno izrazi interes in na ZVKDS naslovi pobudo, da se takšna strokovna presoja opravi.

Postopek razglasitve

Postopek razglasitve nepremičnega kulturnega spomenika ureja Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1).

Po 11. členu ZVKD-1 se lahko registrirana nepremična dediščina razglasi za kulturni spomenik, če predstavlja izrazit dosežek ustvarjalnosti ali pomembno prispeva h kulturni raznolikosti, je pomemben del prostora ali dediščine Republike Slovenije oziroma njenih regij ali predstavlja vir za razumevanje zgodovinskih procesov in pojavov. Za spomenik državnega pomena mora biti ugotovljen njen izjemen pomen za državo.

Predlog za razglasitev pripravi Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije po lastni presoji ali na pobudo drugega. Če Zavod na podlagi strokovnega vrednotenja ugotovi, da so izpolnjeni pogoji za razglasitev, pripravi predlog za razglasitev. Kulturni spomenik državnega pomena se nato razglasi z aktom Vlade Republike Slovenije.